

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Maximiliani Sandaei E Societate Iesv Doctoris
Theologi Architectura Christiana**

Sandaeus, Maximilianus

Coloniae Agrippinae, 1653

3. Vectus Ferratus. Consuetudo popularis violandi Ieiunium
Quadragesimale Ecclesiasticum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46065](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46065)

colli, sic nec consuetudine, quæ mera est corruptela, si Legi diuinæ aduersetur. Iam verò legi diuinæ aduersatur, & eadem prohibetur Ebrietas, de quâ agimus quam nulli consuetudo ita afficiet, vt peccatum non sit, & æterni hominem non priuet beatitudine. Quoniam, *Cæli & Terra transibunt: Verba autem DEI non præteribunt.*

TERTIO. In confesso est, consuetudinem esse debere rationabilem, ac naturæ consentaneam: qualis non est abominanda Ebriosorum. Idem iudicium esto de tot alijs peruersis, & exitiis consuetudinibus: liberrime alterius famam denigrandi: sacrati Ordinis viris, ac Religiosis mendaciter crimina imponendi: aduersariis ad singulare certamen prouocandi, duellandi, &, si forte ferat, instar canis contrucidandi.

ARTICVLVS III.

VECTIS FERRATVS.

Consuetudo popularis violandi ieiunium Quadragesimale Ecclesiasticum.

Hoc vtuntur plurimi ad transportandum à se Legem Martis Ecclesiæ de abstinentiâ à carnibus, & ieiunio quadraginta diuino. De quo monendi sunt, qui oblitiscantur, antequam primis diebus illam violent. Attende.

IEIUNIUM Quadragesimale initium sumit ab hora duodecimâ noctis, quæ consequitur diem Martis huius hebdomadæ. Itaque qui tunc, & post illam, ea nocte carnibus vesceretur, violaret Quadragesimam huius anni quoad abstinentiam à carnibus. qui comederet pisces vel alia esculenta sumeret, violaret Ieiunium quadragesimale, quoad præscriptum vnicę refectionis certo tempore.

pore sumendæ. At, Consuetudo est, inquis, vt die Martis, quippe, vltimo Bacchanalium, accumbamus vesperi post septimam, tum producamus cœnam in adultam noctem, deinde, ludamus, saltemus, tripudiemus: mox iterum accumbamus, edamus, bibamus, nec ante quartam matutinam recedamus. Quomodo enim alioquin, eo anno nos celebrasse Bacchanalia recordemur? An-non excusat nos bone Pater, tam bona consuetudo? Consuetudo illa est diabolica, non ab alio introducta, quàm à laruato aliquo Cacodæmone, cùm moliretur Vectem conficere, & suis tradere, vt Legem ab Ecclestâ latam euerteret.

II. PRÆTEREA. Si quæras à patre familias, ciue honesto: quò peruenère carnes, quos vltimo Bacchanaliũ die coxisti: fortasse dicet, tantum superfuit, vt pro die Mercurij & Iouis & sequenti satis fuerit, ac parumper pro die prima Dominica: tunc absumpsimus analecta. Quomodo? qua conscientia? hoc est violare Ieiunium quadragesimale. Pater mi. Consuetudo ita habet, vt paralipomena Bacchanalium sint vsui primis illis diebus Quadragesimæ absque vllò scrupulo. Pessima est Consuetudo, irrationabilis Consuetudo, nullibi à Prælati Ecclesiæ approbata Consuetudo. Vectis Diaboli, non Christi. Sic in fraudem Quadragesimæ potuisses vltimo die Bacchanalium assare integrum bouem, fartum gallinis, perdicibus, porcellis, & altilibus, vt fit Francofurti ad Mœnum in coronatione electi Imperatoris, sicque tota Quadragesima comedere ex Bacchanalium reliquijs. Non animaduertitis astum Cacodæmonis? At, vbi relinquemus carnes coctas? melius est, vt nos ijs vescamur, quàm vt proijciamus ante porcos, vel sepeliamus in fimo. Ergo desunt hospitales ægrorum domus, nosocomia, valetudinaria? eò essent mittenda

Bacchanalium illa lipsana. Desunt-ne pauperes, qui ad fores expectant, donec deferantur micæ de mensis dominorum suorum. At, quo titulo, quoue iure pauperes comedunt primis Quadragesimæ diebus carnes & pingua, quæ diuitibus superfuerunt? Respondetur a Moralis Theologiæ Magistris, titulo necessitatis, si non habeant aliud quicquam quo vescantur. Deinde, titulo maternæ benignitatis & indulgentiæ, qua Ecclesia, non nouerca, sed amantissima mater fertur in pauperes, ut sibi carissimos filios. Denique, iure præscriptionis legitimæ, quam Prælati, & conscientiarum Præsides non reprobant. Quæ tametsi vera sint; non ambigo tamen esse pauperes studiosos, qui tam generosi sint animi, ut licet dentur carni patinæ, dedignentur ijs vesci. Quod ego omnibus suadeo. Si enim alijs diebus pisculentis carnibus abstinent, ea deberent esse magnanimitate, ut propter tres quatuor-ue dies, nollent de se dici, quod non obseruassent totam Quadragesimam.

III. ~~AD~~ Si quæram ab adolescente, alioquin minimè malo, post aliquot Quadragesimæ dies euolutos. Adolescens, comedisti oua diebus proximè superioribus? ita, Pater: ille optimus est noster cibus, nam neque ossa habet, ut carnes, nec spinas, ut pisces. Benè dicis, ita hoc volebam. Habuisti-ne tu facultatem comedendi Quadragesima? nam in ea cum carnibus Ecclesia prohibet oua. Habui equidem, Pater. Quisnam dedit Consuetudo. En Vectem Diaboli? Erratis Adolescentes. Non est eius rei vbique consuetudo legitima: alicubi est generalis licentia, Colonia nec est hæc licentia, nec illa Consuetudo, Sunt-ne tam seueri Colonienses? non sunt tam teneri, quàm obseruantes Canonum Ecclesiasticorum. Quare, si vsum ouorum putat esse necessarium

in sua domo paterfamilias, debet petere facultatem à suo Parocho. pro se, suisque domesticis: adolescentes autem Scholares à suis Confessarijs, qui ab Antistite Ordinario delegatam sibi exercent. Quare monendi sunt Academici litterarum studiosi, vt initio Quadragesimæ quilibet suo se sistat Confessario, & ab eo potestatem sibi fieri postulet.

IV. DENIQUE. Accidit aliquandò, vt quæratùr à viro Catholico familiæ curatore industrio: quomodo obseruatur à te tuisque Ieiunium quadragesimale. Bene, vt reor, responderet: nam ter omninò in hebdomade ieiunamus, Lunæ, Mercurij, Veneris, & nonnunquam addimus diem Sabbati. Quomodo bone vir? ergo non quotidie colitis ieiunium in Quadragesima? Non, Pater. Vnde hoc indultum? A consuetudine: sic enim passim sine scrupulo ieiunant hic ciues nostri, viri optimi. Quod adeo vulgatum est, vt quidam existimarint, per Consuetudinem in quibusdam Germaniæ locis introductum esse, vt ter in hebdomade per Quadragesimam sæcularibus ieiunare sufficiat. (a) Sed errare illos reor: nullibi sanè apud Catholicos, certè Colonix non est legitimè introductum consuetudine, nec præscriptum tale quid. Et quidem esset ea consuetudo irrationabilis, nec Prælati Ecclesiæ in illam consentirent: quippe, quæ contra tam Sanctum & Apostolicum, omnibus sæculis ac nationibus apud Christianos celebratum ieiunij quadragesimalis institutum vergit. Quod si tamen quispiam probabilem aliquam causam adferat, cur non omnibus hebdomadis diebus ieiunare possit, cum eo facilius dispensare conuenit in frigidis istis Regionibus, quàm alibi. Recordor etiam Præuilegij à Pio IV. Pontifice Max. anno M.D.LXIII. Societate IESV concessi,

Tt. 4. ad

a) vide Layman lib. 4. tract. 8. cap. 3.

ad dispensandum cum ijs, qui in partibus Septentrionalibus ad ieiunandum totâ Quadragesima adduci non possunt: vt videlicet aliquoties in hebdomade qualibet ieiunare sufficiat.

ITA QUE si diebus istis hilariûm instiger vos falsitatis Architectus Cacodæmon ad intemperantiam, ad lasciuiam, ad impuritatem improbitatemque, quasi licet Diuina Bacchanalium tempore, vt non vigeat apud omnes, ita nullos obliget, quod consuetudine abrogata sit. Si in Quadragesima suggerat: liberè comedas quidlibet, & quandoquæ collibitum fuerit; consuetudinis id est Germanicæ, Responde audacter, calidè, & sine peccato, iracundè: Architecte malorum omnium Diabole, sit tibi tuus ille Vectis in damnationem. Consuetudinem omnem detestamur, qua Verbum DEI impetitur. Sis maledictus in æternum, qui euerrere conaris Verbum Domini, quod manet in æternum. Sit benedictum Nomen Domini in æternum, quia est Patris, & Filij, & Spiritus Sancti, qui viuit & regnat in æternum. AMEN.

SERMO XV.

VECTIS CHRISTI.

Vfus legitimus Verbi DEI.

VECTIS DIABOLI.

Abusus Verbi DEI.

Scriptum